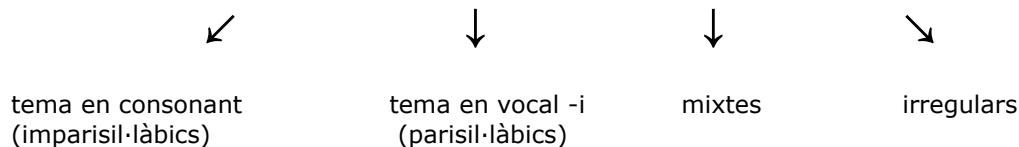




LA 3a DECLINACIÓ.

TIPUS SUBSTANTIUS



Substantius imparisil·làbics (amb diferent nombre de síl·labes al nominatiu i genitiu: *dux, ducis*) **són de tema en consonant.**

Substantius parisil·làbics (amb el mateix nombre de síl·labes al nominatiu i genitiu: *hostis, hostis*) **són de tema en vocal -i.**

Substantius de tema en consonant (imparisil·làbics).

	SINGULAR		PLURAL	
	masc/fem	neutre	masc/fem	neutre
N	-s/-	-	-es	-a
V	-s/-	-	-es	-a
A	-em	-	-es	-a
G	-is		-um	
D	-i		-ibus	
Ab	-e		-ibus	

Els **nominatius singulars masculins o femenins** es formen amb **desinència -s o sense desinència**, és a dir, amb el tema pur, depenent de la consonant final del tema.

Els **neutres no usen desinència pels tres primers casos en singular**, per tant, aquests casos mostren el tema pur: *caput, capitis; cor, cordis; nomen, nominis; uulnus, uulneris*.

Hi ha paraules que pateixen **apofonia**: un canvi de vocal entre l'arrel de nominatiu i genitiu. Ens haurem de fixar en l'enunciat del substantiu per a observar si es produeix aquest fenomen.

princeps, principis; flumen, fluminis; tempus, temporis

**Regles dels nominatius masculins i femenins.**

TIPUS CONSONANT		COM FAN NOMINATIU SG	CANVIS I EXEMPLES
OCLUSIVA	labial (b/p)	M/F fan N sg amb -s	labial es manté davant -s <i>princeps, principis</i>
	velar/gutural (c/g)		gutural + s > x <i>dux, ducis lex, legis</i>
	dental (d/t)		dental cau davant -s <i>pes, pedis aetas, aetatis</i>
NASAL	n/m	-acabats en -n: N sg sense desinència <i>sermo, sermonis</i>	-la -n de l'arrel es perd darrere -o- <i>leo, leonis</i>
		-acabats en -m: N sg amb -s <i>hiems, hiemis</i>	-la -n de l'arrel es manté darrere -e- <i>nomen, nominis</i>
LÍQUIDA	l/r	N sg sense desinència	<i>consul, consulis mulier, mulieris</i>
SIBILANT	s	N sg sense desinència	la -s de l'arrel es transforma en -r- en posició intervocàlica (rotacisme) <i>honos, honoris mos, moris</i>